

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

<i>Radosław Pawelec</i> : Dewiacje mniemane i ekscesy erotyczne albo „niebezpieczna kompetencja” w odczytaniach utworów staropolskich	7
<i>Beata Jarosz</i> : Pierwszy leksykon słownictwa seksuologicznego – <i>Słownik płciowy</i> [1913] Stanisława Kurkiewicza. Preliminaria lingwistyczne	19
<i>Zuzanna Krótki</i> : Nazwy gier karcianych w dobie średniopolskiej	30
<i>Katarzyna Sornat</i> : Kobieta w tytułach fraszek Jana Andrzeja Morsztyna (na podstawie analizy nazw osób płci żeńskiej)	44
<i>Beata Kuryłowicz</i> : Przysłowia jako źródło wiedzy o osiemnastowiecznej kulturze duchowej Polaków (na przykładzie <i>Nowego dykcyjonarza</i> Michała Abrahama Troca)	55
<i>Milena Wojtyńska-Nowotka</i> : Germanizmy leksykalne w <i>Rozprawach literackich</i> Maurycego Mochnackiego	65

OBJAŚNIENIA WYRAZÓW I ZWROTÓW

<i>Marek Łaziński</i> : <i>Postprawda</i> . Nioszące słowo roku	85
---	----

GRAMATYKI JĘZYKA POLSKIEGO

<i>Paulina Faliszewska</i> : <i>Systematyczna składnia języka polskiego</i> Antoniego Krasnowolskiego	93
---	----

RECENZJE

<i>Małgorzata Kapusta</i> : Jan Kutyla, <i>Słownik gwary lasowiackiej Kamienia i okolicy na Rzeszowszczyźnie</i> , Rzeszów 2016	101
<i>Anna Jaworska</i> : Błażej Osowski, Justyna Kobus, Paulina Michalska-Górecka, Agnieszka Piotrowska-Wojaczyk (red.), <i>Język w regionie, region w języku</i> , Poznań 2016	105

SŁOWA I SŁÓWKA

<i>S.D.</i> : <i>Sejm</i>	109
---------------------------------	-----

CONTENTS

PAPERS AND DISSERTATIONS

<i>Radosław Pawelec</i> : Presumed deviations and erotic excesses or a “dangerous competence” in interpretations of Old Polish works	7
<i>Beata Jarosz</i> : The first lexicon of sexuological vocabulary – <i>Słownik płciowy</i> (<i>Sexual dictionary</i>) [1913] by Stanisław Kurkiewicz. Linguistic preliminaries	19
<i>Zuzanna Krótki</i> : Names of card games in the Middle Polish period	30
<i>Katarzyna Sornat</i> : The woman in the titles of epigrams by Jan Andrzej Morsztyn (based on an analysis of female names)	44
<i>Beata Kuryłowicz</i> : Proverbs as a source of knowledge of the eighteenth-century spiritual culture of Poles (based on <i>Nowy dykcjonarz</i> (<i>New dictionary</i>) by Michał Abraham Troc)	55
<i>Milena Wojtyńska-Nowotka</i> : Lexical Germanisms in <i>Rozprawy literackie</i> (<i>Literary Treaties</i>) by Maurycy Mochnacki	65

EXPLANATIONS OF WORDS AND EXPRESSIONS

<i>Marek Łaziński</i> : <i>Postprawda</i> (<i>post-truth</i>). A would-be word of the year	85
--	----

POLISH GRAMMAR

<i>Paulina Faliszewska</i> : <i>Systematyczna składnia języka polskiego</i> (<i>Systematic syntax of Polish</i>) by Antoni Krasnowolski	93
---	----

REVIEWS

<i>Małgorzata Kapusta</i> : Jan Kutyla, <i>Słownik gwary lasowiackiej Kamienia i okolicy na Rzeszowszczyźnie</i> (<i>Dictionary of the Lasowiacy dialect of Kamień and its area in the Rzeszów region</i>), Rzeszów 2016	101
<i>Anna Jaworska</i> : Błażej Osowski, Justyna Kobus, Paulina Michalska-Górecka, Agnieszka Piotrowska-Wojaczyk (eds), <i>Język w regionie, region w języku</i> (<i>Language in the region, the region in language</i>), Poznań 2016	105

WORDS AND EXPRESSIONS

<i>S.D.</i> : <i>Sejm</i> (<i>Seym</i>).....	109
--	-----

W ZESZYCIE

– Realia erotyczne przedstawiane w tekstach okresu średniopolskiego (XVI–XVIII w.) bywają różnie interpretowane przez historyków literatury i obyczajów, niejednokrotnie bez wystarczającej znajomości polszczyzny tej epoki; prowadzi to często do nieporozumień i uniemożliwia zrozumienie specyfiki świata przeszłości.

– Pierwszy leksykon zawierający słownictwo seksuologiczne – *Słownik płciowy* Stanisława Kurkiewicza – ukazał się w 1913 r.; zawierał – z jednej strony – wyrazy funkcjonujące w obiegu powszechnym, z drugiej – słownictwo utworzone przez pioniera polskiej seksuologii dla określenia pojęć dotąd nienazwanych.

– Pole nazw gier karcianych w słownictwie średniopolskim rozwinęło się niezwykle szybko, na co duży wpływ wywarły zapożyczenia z języka niemieckiego i francuskiego; oprócz nich w tym słownictwie występują polskie odpowiedniki określeń obcojęzycznych oraz hybrydowe kontaminacje wyrazów obcych z polskimi.

– Kobieta stanowi częsty motyw tematyczny we fraszkach Jana Andrzeja Morsztyna, co znajduje odzwierciedlenie w ich tytułach. Analiza – słowotwórcza, aksjologiczna, stylistyczna i frekwencyjna – 35 nazw osób płci żeńskiej ukazuje motywy ich kreacji językowej, uzasadnienie treściowe i funkcje artystyczne.

– Zbiór przysłów wynotowanych z *Nowego dykcjonarza* Michała Abrahama Troca pozwala na odtworzenie wspólnotowej refleksji XVIII-wiecznych Polaków o świecie, zasadach moralnych, ich systemie wartości, postawach wobec Boga i ludzi, stylu życia, sztuce, języku i innych sferach rzeczywistości.

– *Język Rozpraw literackich* Maurycego Mochnackiego stanowi standardowy przykład polszczyzny pierwszego 30-lecia XIX w. również pod względem wpływów języka niemieckiego; potwierdza to analiza sposobów adaptacji germanizmów, ich notacji w źródłach leksykograficznych epoki i siatki pól leksykalno-semantycznych.

Historia języka polskiego – leksyka – nominacja – semantyka – seksuologizmy – język artystyczny – przysłowia – językowy obraz świata – polszczyzna ogólna – germanizmy – galicyzmy.

Red.